

lovgivningskompetence. For det første følger det af bestemmelsen, at lovgivningsmagten når som helst kan tilbagekalde delegationen. For det andet indeholder bestemmelsen en forudsætning om, at delegationen ikke må være sagligt ubegrænset.

...

For så vidt angår Færøerne og Grønland gør særlige forhold sig gældende. Det kan ikke antages, at grundlovens § 3 sætter grænser for adgangen til at overføre lovgivningskompetence til hjemmestyremyndighederne for så vidt angår færøske og grønlandske anliggender.«

Henrik Zahle, Dansk forfatningsret I Institutioner og regulering, 3. udgave (2001), side 378 f, anfører bl.a.:

»Det forfatningsretlige system fungerer kun under visse forudsætninger. Regler om f.eks. lovproceduren har kun mening under forudsætning af, at lovformen – og ikke andre reguleringsformer – bruges til gennemførelse af den politisk centrale regulering. Ud fra sådanne principielle og ikke ganske præcise overvejelser er der mulighed for at opstille visse grænser for delegation, hvoraf nogle måske ikke har stor praktisk betydning, men dog kan være en egnet ramme for drøftelse af mere praktiske emner.

For det første må området for en delegation respektere visse grænser: Det er ikke foreneligt med grundloven, om der blev gennemført en generalfuldmagt, dvs en sagligt ubegrænset overførelse af kompetencen til at udstede forskrifter til en administrativ myndighed. Ej heller en almindelig fuldmagt, der omfatter alle anliggender, som ikke er særligt undtaget, kan forenes med funktionsfordelingen mellem Folketing og administration. Endelig kan en delegation, som er afgrænset til, men udtømmende dækker et bestemt fagområde, f.eks. landbruget eller energiforsyningen, heller ikke forenes med den forfatningsretlige struktur. Disse delegationsforbud bygger

på grl § 3, jf P. Andersen 1954 s 550 f, A. Ross 1980 s 495 f, M. Sørensen 1973 s 206, P. Germer 1995 s 80. Når »den lovgivende magt« er tillagt Folketing og regering (konge), kan den ikke som helhed flyttes til en anden (en minister f.eks.). Men resultatet vil næppe være anderledes, hvis vi ikke havde grl § 3.

De her beskrevne rammer udelukker ikke ganske vidtgående delegationsbestemmelser. Sådanne har naturligt særligt været fremtrædende under kriseforhold, jf som eksempel lov nr 164 af 7.8.1914, der bemyndigede indenrigsministeren »til indtil videre at træffe foranstaltninger til regulering af prisen på levnedsmidler og varer, ...«, der var grundlaget for en stor del af Indenrigsministeriets regulerende virksomhed under 1. verdenskrig. UfR 1941 1076 H omhandlede en kriselov fra 2. verdenskrig, nemlig lov nr. 415 af 5.8.1940 om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde, der bemyndigede handelsministeren til »at træffe foranstaltninger til sikring af bybefolkningens forsyning med mælk og fløde til den billigst mulige pris«, der ikke fandtes at »være stridende mod grundloven«, jf. tilsvarende om 1914-loven: UfR 1916 1003 L. Ved bedømmelsen af love som de nævnte har man taget hensyn til de kritiske politiske forhold, hvorunder de er blevet gennemført. Men som forholdet mellem Folketing og regering har udviklet sig, kan der ikke fra et forfatningsretligt synspunkt rejses kritik mod en delegation, der blot indeholder en afgrænsning af et snævrere sagsområde, angivelse af de formål, der skal varetages, og af de anvendelige midler, sml M. Sørensen 1973 s. 206.

Som det fremgår, antages grundlovens § 3, 1. pkt., at være til hinder for en i saglig henseende ubegrænset delegation til forvaltningen. Endvidere antages bestemmelsen at være til hinder for, at lovgivningsmagten til forvaltningen foretager en delegation, som er afgrænset til, men udtømmende dækker et bestemt sagsområde.